

Danmarks Naturfredningsforening i Fredericia 1. juni 2013. Nyhedsbrev nr. 40.

Kære læser

Dagspressen fortalte for nylig om russiske jagerfly, der nærmede sig Sverige, men broderfolket slumrede sødt, og opdagede ingen ting – dybt pinligt. Men det gjorde Nato, og to danske fly blev sendt op for at afvise russerne.

Noget lignende sker i vådområderne ved Egeskov og Bøgeskov i disse dage: Rørhøgene er konstant på vingerne, de afsøger terrænet efter bytte. Og gang på gang letter viberne for at afvise fjenden.

Meget underholdende for os andre. Se det fra kirkegården i Egeskov, men gå ikke ned på engen. Viberne har mere end rigeligt at bekymre sig om!

Husk at sende nyhedsbrevet videre til venner og bekendte - og fortæl, at de selv kan modtage det direkte fra os.

Fagerlien bærer sit navn med rette - se denne skønhed!

Her er en af de rigtig store – en pragtfuld snog krydser Fagerlien.

Tanken var at kigge efter havørnene, og der sad også en enkelt og skuttede sig i den kraftige blæst. Men dagens oplevelse var så absolut den store snog. Som bekendt er en snog ikke farlig (for mennesker, altså). Så når vi beder dig holde afstand, hvis du møder den, skyldes det ikke hensynet til din sikkerhed. Vi tænker på snogens velvære - lad være med at stresser den, hvis du møder den.

Snak i fuglehuset ved Rands Fjord fortæller os, at andre har haft den samme oplevelse. Hunsnogene er de største, så vi kan håbe, at vores ven får lagt sine 20-40 æg, så de gode gener bliver bragt videre.

Nye damme vrirler med liv

Sidst i april og først i maj var lille vandsalamanders parringsleg i fuld gang i damme på Fælleden og på Trelde Næs. Fotoet er fra en af dammene på Fælleden.

Forrige vinter renoverede forsvaret et antal damme på Hyby Fælled øvelsesplads, og der blev også gravet nye. Formålet var at give vores paddler – stor og lille vandsalamander, tudser og diverse frøer – bedre yngleforhold. Med succes, især er der mange lille vandsalamander. Enkelte damme ligefrem myldrer.

Og i denne vinter gentog Fredericia Kommune den gode gerning på Trelde Næs. Det var derfor spændende at kigge efter, som vi gjorde først i maj: Havde padderne allerede udnyttet de nye muligheder? Sandelig ja – i to nye damme ret langt fra de tidligere damme var der haletudser (uvist hvilken art) og i den ene også lille vandsalamander. I to gamle, renoveret damme var der lille vandsalamander – og de lever livet farligt, for der er ingen beskyttende vandplanter endnu, og der var fodspor af fiskehejre!

I en ældre, vistnok renoveret dam var der guldansk! Så her kan ingen paddler yngle med succes. Den optimale padderdam er så lavvandet, at den en gang imellem bundfryser. For så slipper man af med fisk. Vi skulle dog nødig klage – i Florida smider folk deres kvælerslanger ud, når de når 2-3 meters størrelsen, og både hund og barn kommer i farezonen. Og så vokser de videre til en skræmmende størrelse, yngler og gør undervejs et stort indhug på det naturlige dyreliv.

Til bage til vores lidt fredeligere dyreliv: I en nygravet dam så vi ikke andet end vandinsekter. Jo, for resten - den skønneste hvid vipstjert, der løb og fangede insekter i vandkanten og også tog sig et forfriskende bad. Se vipstjerten her
(<https://picasaweb.google.com/106020662666365771524/TreldeNSEnAfDeNveDammeHvidVipstjert2013?authkey=Gv1sRgCJT2jflm3r--MA#>)

Og se kort over dammene på Trelde Næs her (/Admin/Public/DWSDownload.aspx?File=%2fFiles%2fFiler%2fLokale_afdelinger%2fFredericia%2f2013%2f201306%2fDammene+p%26aring%3b+Trelde+Næs.pdf)

Tilladelse til at udsætte løvfrøer i damme på Trelde Næs og på Hyby Fælled

En ældre, stærkt udvidet dam på Trelde Næs. Og det er gjort lige efter bogen – bemærk de meget flade bredder og det lave vand. Den oprindelige dam var ikke særlig padde-egnet, idet den var for dyb, så derfor var vandet for længe om at blive lunt om foråret.

Måske dammen på fotoet en af dem, der skal have løvfrøer. Fredericia Kommune har fået tilladelse af Naturstyrelsen til at lade fange og udsætte løvfrøer i damme på Trelde Næs og på Fælleden. For det er ikke bare noget, man gør uden videre. Padderne er fredede og må ikke fjernes fra deres levesteder.

For at sikre genetisk variation bliver der samlet ægklumper såvel i damme i Frederica Kommune som i nabokommunerne. "Vores" damme ligger nær motorvejene, som gør det svært for løvfrøerne at sprede sig. Det hjælper kommunen så til med.

Vi har bedt om at måtte være i nærheden med et kamera under de forskellige operationer, så vi kan levere dig fyldestgørende reportager – herunder fotos af løvfrøer. Det kan vi desværre ikke vise dig i denne omgang.

Allerede næste forår kan du måske opleve, at de små, grønne frøer synger aftensang i duet med solsorten.

Se kommunens tilladelse:

[Dispensation fra Bekendtgørelse nr. 330 af 19/03/2013 til indsamling af æg af løvfrø og genudsætning af yngel. \(/Admin/Public/DWSDownload.aspx?File=%2fFiles%2fFiler%2fLokale_afdelinger%2fFredericia%2f2013%2f201306%2fFredericia+Kommune+-+Loevfroe+-+indsamling+af+aeg.pdf\)](#)

[Og her kan du se lidt mere om denne smukke, lille frø, der klatrer i buske og træer \(http://da.wikipedia.org/wiki/L%C3%B8vfr%C3%B8\)](#)

35 nye damme - om alt går vel

Fredericia Kommunes ambitioner er ikke slut med de nye damme.

Man har søgt Naturerhvervstyrelsen via regionernes Grøn Vækst udvalg om en million til et paddeprojekt i kommunens grønne korridorer. Foreløbigt har Region Syddanmarks Grøn Vækst Udvalg indstillet projektet til tilsagn. Men kommunen mangler det endelige tilsagn fra Naturerhvervstyrelsen. Man håber at høre nærmere en gang efter sommerferien.

Lad os håbe, at dette meget løfterige, kommunale projekt lykkes. Det vil få stor betydning for mange arter - padder, krybdyr, insekter, fugle og pattedyr.

[Her er en kort beskrivelse af et meget spændende projekt \(fra ansøgningen\) \(/Admin/Public/DWSDownload.aspx?File=%2fFiles%2fFiler%2fLokale_afdelinger%2fFredericia%2f2013%2f201306%2fFlere+damme.pdf\)](#)

Vi må have kajakroerne på større afstand af havørnereden

Her ser du to kajakroere komme meget tæt på havørnereden. Hvis det skal lykkes at få unger i reden, må vi undgå sejlads i yderligere en del af Rands Fjord. Der er i forvejen et nærliggende område, hvor man ikke må sejle i fuglenes yngletid. Om denne periode er tilstrækkeligt lang, er dog et spørgsmål.

Bent Carstensen, som har taget fotoet, fortæller:

”Den 15-04-13 havde jeg den oplevelse, at to kajakroere, sejlede helt op til Havørne reden, den ene af Havørnene sad i sit hviletræ, den anden fløj med det samme, da de havde retning over mod reden. Først nævnte ørn sad længe inden den fløj væk, faktisk var de næsten helt over ved kanten. Hvis vi skal gøre os forhåbninger om et ørne par med unger ved Rands Fjord, så må vi nok hellere se hvad der kan gøres, for at de får mere ro, og langt større afstand til reden, vil være ønskeligt, det skulle jo helst ikke være helt spildt med opsætning af den flotte rede.”

Alle erfaringer viser, at Bent har ret. Det er set, at havørne har forladt rede og små unger på grund af uro. Vi har talt med ejeren af Østedgård, i hvis skov reden befinder sig, og han er meget interesseret i ørnene og opmærksom på, at de skal have ro. Han er også med på, at sejlads skal undgås på yderligere en del af Rands Fjord. Vi har taget sagen op med Fredericia Kommune.

Den flotte og usædvanlige rørhøg i Bøgeskov

Rørhøg han af en sjælden, mørk type, som dog siges at være ret almindelig i Sydøsteuropa. Vi har nu i flere år kunnet nyde synet af den i Bøgeskov. Desværre ser det ud til, at den ikke er en del af et ynglepar i år. Vi har set den blive voldsomt angrebet af krager. Kan det mon være grunden?

Hvis man vil se eller tage nærbilleder af fugle, nytter det ikke at rende omkring. Fuglene har skarpe sanser og en velbegrundet mistillid til os mennesker. I stedet skal man anbringe sig et sted, hvor man mener, at fuglene vil komme, og man skal sørge for at have solen i ryggen – og gerne sidde under en busk. Så måske!

Rørhøgen havde blikket stift rettet mod engen, hvis tuer kunne skjule et bytte. Den så ikke fotografen, før den var ret tæt på – den veg lidt ud til siden, men fortsatte så ellers på sin rute langs rørskov. Ingen panik. Vi har set hinanden før.

Rørhøgen har sin rede på jorden i rørskove, f.eks. ved Rands Fjord og i de naturgenoprettede områder i Egeskov og Bøgeskov. Den er ganske let at få øje på, når den jager. Den flyver lavt hen over jorden med stop og sving – det gælder mus, frøer, vandrotter, fugleunger og andet godt.

Fuglen på fotoet er en han af en usædvanligt mørk type. Det er andet, måske tredje år, den finder vej til Bøgeskov fra vinterkvarteret i Afrika syd for Sahara. Men det bedste sted at se rørhøge er fra kirkegården i Egeskov – gå ikke tættere på vådområdet. Desværre bliver det gode observationssted spoleret, hvis Fredericia Kommune laver sin planlagte sti gennem vådområdet.

Tag en fuglebog med, for der er stor forskel på farverne på han og hun – regn med en meget lysere han end på fotoet. Husk en kikkert.

Stenbarrieren på stranden i Snoghøj er stadig ikke væk

Vi har fortalt om denne skæmmende forhindring for strandgæster flere gange – sidst i vores nyhedsbrev fra oktober 2012. Find det her www.dn.dk/fredericia, klik på teksten om nyhedsbreve.

Kystdirektoratet og Transportministeriet (hvorunder direktoratet hører) har erklæret stenbarrieren ulovlig og har forlangt den fjernet. Det skulle være sket her i foråret, men nu har strandgrundejeren anlagt sag mod Transportministeriet. Sagen kommer formentlig for retten i Kolding i meget nær fremtid. Og så må vi håbe, at det er slut med denne komplet unødvendige kystsikring, som skæmmer stranden og forhindrer passage ved højvande.

Samme strandgrundejer har også lavet en flisetrappe uden tilladelse. Også den er beordret fjernet uden at det er sket. Her er det Naturstyrelsen og Natur- og Miljøklagenævnet, der er myndigheder.

Besøg os på Tall Ships Fredericia

Vi har en stand i dagene 31. maj til 2. juni.

En fin fuglekassetur på Fredericia Vold

I 2012 var det forår, da vi sidst i marts sammen med folk fra kommunen satte 95 fuglekasser op på volden. I år på samme tid var der stadig is på Rands Fjord.

Den 16. maj sidste år fotograferede vi fugle på volden, som hentede mad til ungerne i de opsatte kasser. Og i år på selvsamme dato havde kommunen og vi så inviteret borgerne på tur på volden for at se, om der er liv i kasserne. Bortset fra et par beboede stærekasser skete der ikke meget. Men vejret var vidunderligt, og vi tror, at folk alligevel var glade for turen.

Se fotos fra turen her (<https://picasaweb.google.com/108588418808792329229/FuglekasseturPaFredericiaVold16Maj2013?authkey=Gv1sRgCOCQgqTG2ryXPw#>)

Vi skal have udryddet bjørneklo og japansk pileurt

Begge planter fortrænger vores egne planter og dermed også insekter og fugle.

Indberet derfor voksesteder til kommunen:

Bjørneklo:

<http://www.fredericia.dk/Borger/Natur-miljo/Sider/Natur/Kampe-Bjorneklo.aspx> (<http://www.fredericia.dk/Borger/Natur-miljo/Sider/Natur/Kampe-Bjorneklo.aspx>)

Japansk Pileurt:

<http://www.fredericia.dk/Borger/Natur-miljo/Sider/Pileurt.aspx> (<http://www.fredericia.dk/Borger/Natur-miljo/Sider/Pileurt.aspx>)

Er der emner, du synes, vi skal skrive om?

Så send os en mail - fredericia@dn.dk - eller ring til Karsten Enggaard eller Ole Klottrup

Tilmelding til DN Fredericias nyhedsbrev kan ske [her](#)

Her kan du også se de tidligere nyhedsbreve.

Mange hilsener Danmarks Naturfredningsforening i Fredericia

Karsten Enggaard, formand – tlf. 7594 3166

Ole Klottrup, næstformand – tlf. 7593 1717

e-mailadresse: fredericia@dn.dk

Hjemmeside: www.dn.dk/fredericia

Meld dig ind i DN på www.dn.dk

> [Følg DN på Facebook \(http://www.facebook.com/home.php#!/pages/Danmarks-Naturfredningsforening/38507331439\)](http://www.facebook.com/home.php#!/pages/Danmarks-Naturfredningsforening/38507331439)

> [Følg DN Fredericia på Facebook \(http://www.facebook.com/DanmarksNaturfredningsforening#!/pages/Danmarks-Naturfredningsforening-i-Fredericia/494461143950297?fref=ts\)](http://www.facebook.com/DanmarksNaturfredningsforening#!/pages/Danmarks-Naturfredningsforening-i-Fredericia/494461143950297?fref=ts)

Gå ind på vores hjemmeside www.dn.dk/fredericia og se mere om, hvad vi arbejder med her i kommunen. DN's overordnede hjemmeside finder du her www.dn.dk.

Og er du i tvivl om noget, så ring til Karsten Enggaard på 7594 3166.

Om DN

DN arbejder for mere natur, et bedre miljø og med bekæmpelse af klimaproblemer. Vi spreder viden om natur og miljø, skaber løsninger og påvirker politikere og myndigheder. DN har 133.000 medlemmer og 1500 frivillige i 98 lokale afdelinger.

Støt DN på www.dn.dk/beskytnaturen

> [Afmeld nyhedsbrevet her](#) > [Følg DN på Facebook \(http://www.facebook.com/home.php#!/pages/Danmarks-](http://www.facebook.com/home.php#!/pages/Danmarks-Naturfredningsforening/38507331439)

[Naturfredningsforening/38507331439\)](http://www.facebook.com/home.php#!/pages/Danmarks-Naturfredningsforening/38507331439)

